

Vergaderjaar 2021–2022

27 925

Bestrijding internationaal terrorisme

Nr. 884

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 januari 2022

In antwoord op het verzoek van uw Kamer om mijn reactie op het nieuwsbericht van de NOS van afgelopen zaterdag wil ik u bij deze graag informeren. Tijdens het nog te plannen plenaire debat over de stand van zaken van overbrengingen uit Afghanistan zal ik uitgebreider in gaan op deze materie. Daarbij zullen net als bij voorgaande debatten ook de Minister van Defensie en de Staatssecretaris van J&V aanwezig zijn. Zoals al vaker met uw Kamer gedeeld tijdens debatten en in brieven zou ik graag willen herhalen dat het overbrengen van Afghanen in de huidige omstandigheden niet eenvoudig is. U kunt ervan verzekerd zijn dat elke optie serieus wordt overwogen. Het beeld dat in het NOS bericht wordt geschetst als zou het onmogelijk zijn Nederland te bereiken, herken ik dan ook niet. Zoals eerder met uw Kamer is gedeeld, blijft de grote uitdaging voor veel Afghanen dat zij zelf of enkele van hun kerngezinsleden niet in het bezit zijn van een geldig reisdocument. Daardoor is het sowieso al erg moeilijk om op legale wijze Afghanistan te verlaten. Buurlanden zoals Pakistan en Iran ontmoedigen Afghanen om zonder reisdocument en zonder visum illegaal hun land in te reizen. Als mensen dit toch doen, dreigt deportatie. In de mails waar het nieuwsbericht van de NOS op is gebaseerd, wijst de Nederlandse ambassade in Islamabad mijns inziens terecht op het risico van reizen zonder documenten, waarbij deze mensen overigens wel zoveel als mogelijk geholpen worden. Voor Pakistan geldt dat daar op dit moment 35 Afghanen verblijven die Nederland als eindbestemming hebben, maar zonder geldige reisdocumenten het land in zijn gekomen. Andere landen zoals Duitsland en Canada kampen met veel grotere aantallen illegaal in Pakistan gearriveerde Afghanen voor wie doorreis op dit moment onmogelijk is. De Pakistaanse autoriteiten staan uitreizen zonder paspoort, visum en inreisstempel namelijk niet toe. In een eerder stadium was Pakistan daar toegeeflijker in, maar tegenwoordig wordt een strikte lijn gehanteerd. Daarom wordt aan mensen die overwegen naar Pakistan te gaan dringend geadviseerd dit alleen te doen met de benodigde documenten. Uiteraard zal de Nederlandse ambassade in Islamabad mensen die voor overbrenging in aanmerking komen helpen bij het aanvragen van een

visum en – nadat ze in Pakistan zijn aangekomen – met hun doorreis naar Nederland. Ook verzorgt de ambassade voor mensen die zonder papieren naar Pakistan zijn gekomen onderdak via IOM.

Zoals ook in het bericht van de NOS staat, waren er gedurende anderhalve maand geen vluchten tussen Kaboel en Doha. Vluchten tussen Kaboel en Islamabad zijn half oktober opgeschort maar inmiddels weer hervat. Mogelijk zullen ook de vluchten naar Doha in februari worden hervat. Tegelijkertijd gaat het zoeken naar extra alternatieve routes en het plannen van overbrengingsvluchten door. Er zijn juist in de afgelopen maanden nieuwe mogelijkheden verkend, zodat de overbrenging ook in het nieuwe jaar kan worden voortgezet langs verschillende trajecten. Daarnaast komen langzaam commerciële vluchten weer op gang naar Dubai, Teheran en Islamabad.

Zoals gezegd volgt op korte termijn het plenaire debat over de stand van zaken overbrenging. Dat lijkt me een goed moment om dieper op de verschillende overbrengingsopties in te gaan en te spreken over de dilemma's en risico's die zich daarbij voordoen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
W.B. Hoekstra